

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik

minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL

Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Nagy gonosztevők cselekedései.

Írta: *Némethy Ferencz* csendőrszázados.

A rablólíglában is vannak geniális tehetségek, kiknek működése még Sherlock Holmes phantasiáját is elhomályosítja, genik, kiket az ókorban bűvészként elgőztek volna.

Párisban az 1890-ben elfogott Porter, vagy O'Brien nevű angol — ki még egy tucztat más nevet is viselt — volt ilyen lángész. Írországbán született; két éves korában Newyorkba került, hol a lakatos mesterséget tanulva meg s mint ilyen egy pénzszekrénygyárban nyert alkalmazást. A tehetséges, ügyes munkás kiváló találmányai alapján csakhamar a gyárban, hol egyszerű tanonc-ként kezdte meg pályafutását, az üzletvezető fényes állására került. Daczára nagy jóvedelmének, bevételiei könnyelmű életmódjának költségeit nem fedezhették, miért is egy nagyszabású trick-re határozta el magát.

A newyorki Northhamptonbank legjobb szerkesztői pénzszekrényei betörés ellen biztosaknak voltak elhíresítelve. A háromszoros zárral ellátott tresor csak akkor és úgy volt kinyitható, ha a három külön tisztviselőnél levő kulcsok egyidejűleg dugattak a zárba és forgatattak meg. Porter meg volt győződve, hogy csak egy kulcsot is megszerezve, képes azzal a tresort kinyitni. Két hivatasos kasszabetörővel szövetekezve, közölte velük tervét.

A bank melletti házban bérelt szobát, a melynek a pénztárhelyiséggel szomszédos falát a kivitelt éjszakáján áttörte, azon idő alatt, míg a banda két tagja a közelben lakó pénztárost lakásában megrohanta, megkötözte, száját betömte s a pénztár kulcsát elvette. Az egyik az éjen át a pénztárost őrizte, a társa pedig a kulcsot Porterhez vitte, kinek rövid idő múltán tényleg kilyesült is azzal az egy kulccsal a tresor három zárat kinyitani. Három millió volt a zsákmány értéke.

A genialitás java ezután következett még csak! Porter mind a három zárt újból elzárta és hasznavehetlenné tette.

Másnap a megtámadott pénztáros szerencsétlen helyzetéből kiszabadíttatva, a bankba jöve elmondta a vele történeteket. A dolog szinte hihetetlennek tűnt fel, mert a tresor ajtaján a betörés kísérletének legcsekélyebb nyoma

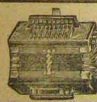
sem volt látható, mi annak feltevésére vezetett, hogy a rablóknak a zár kinyitása nem sikerült s csak a zár szerkezetét rontották meg.

A Chikagóban készített szekrények kinyitásához onnét kellett táviratilag szakembereket kérni, mi 24 órát vett igénybe, a mely idő alatt Porter és társai zsákmányukat Newyorkban akadálytalanul értékesítették. A tettesek nem voltak kinyomozhatók. Porter félmillió dollár jutalékát rövid három év alatt eldorbézolta.

Newyork főterén, a Broadway-n levő Manhatta bank leleményes biztonsági berendezéséről híres volt. A bank hatalmas helyiségeit semmi sem zárta le; üvegtáblák vétek körül, minden redőny nélkül és a villamos körtek sokasága nappali fényt árasztott szét, úgy hogy a folyton ott czirkáló rendőrök és bankszolgálok még az ott elfutó egérekét is megláthatták. Betörés kizártnak látszott: és mégis, Porter sikerrel rabolta ki a bankot.

Tervének kiviteléhez két ügyes társal szövetekezett, kikkel az éjjel a bank portását feleségével együtt megtámadva, letepertek, ártalmatlanná tették, azok ruházatában a reggeli szürkületnél a bank helyiségét kinyitva, ott szokásosan seperi, tisztogatni és rendezkedni kezdtek. A czinkosok egyike rendszeren mint ügyeletes az ablaknál tartózkodott, társait figyelmeztető és fedezendő, hogy addig Porter a felhomályban, mert a lángokat reggel lecsavarják, a pénztárt megfurbassa. Egy fél óra alatt sikerült ez és 800.000 dollár (több mint három millió korona) volt a zsákmány. Ezuttal a gyanu Porterra irányult, le is tartóztatott, de nem lehetett reábizonyítani. A bank vezetői voltak oly okosak vele tárgyalásba bocsátkozni, melynek folyamán Porter a zsákmány felét visszaadta és ezenkívül kötelezte magát Amerika elhagyására, a newyorki rendőrség nagy örömeire.

Porter Angliába költözött, hol jöttéről értesült, a londoni rendőrség a legszigorubb felügyelet alatt tartotta, de beavatkozásra nem került a sor, mert mint solid maganzó középcénes házat bérelt, tisztességesen megnősült s London nyugotti részében egy előkelő klubnak tagja is lett. Időnként eltávozott Angliából s csak huzamosabb idő múltán tért vissza; ézen időszakokban rendszeren a kontinensen: Páris; Bécs, München vagy más nagyobb városban elkövetett nagyobbszabású betörés híre terjedt el. Münchenben történt, hogy egy vásár-

Villamos és gőzre berendezett gyár távolból nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerszabója. Azér ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedőli, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legnyabb képes árjegyzékét át nem olvasni, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Költségmentes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és Kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kéréndi.

nap folyamán egy nagyobb ékszerész tüzet a szomszéd házból való faláttörés mellett majdnem teljesen kifosztott. Az angol rendőrség a kontinenesen előfordult betörésekkel nem törődött s Portert háborítatlan hagyta, ki 1890. év folyamán ismét egy ily kirándulást tervezett, de szerencsésül lehangyolott. Toulouseban tetten érték, elfogták s elítélték, a mi után Páris, Bécs, München és más városok törvényszékerei reklamáltak kiszolgáltatását. Valószínűleg a börtönben fejezte be életét.

Nagy szerepet játszott 1902. évben Páris előkelő köreiben az állítólagos Toulouse de Lautrec gróf. Orosz volt, a moskoviták minden tehetségével; nyelvismerő, elegáns, rendkívül ügyes és lekötelező modorra úgy fértakkal, mint nőkel szemben. Igazi orosz neve alatt az álgróf tényleg, mint kapitány szolgált II. Sándor császár egyik gárdaezredében, sőt a kamarási méltóságot is viselte. Résztvett volt az orosz-török hadjáratban is és kiváló érdemei elismerésül Skobelev tábornok a plewnai csata után a front előtt tüntette ki. Pétervárra visszatérve fényes jövő állt előtte, de könnyelmű életmódjának költségeit fedeződni, bankhamisításra vete-medett, a miért a Péter-Pál erőd kazamatáiba záratták.

A fogságból kiszabadulva, Amerikába ment, de csakhamar Bulgáriába került, hol mint trónkövetelő lépett fel s annyit akadémuskodott, hogy az orosz kormány elfogatta és hogy ártalmatlanná tegye, egy dél-oroszországi elmeegógyintézetbe szállította. Egy orosz kapitány kíséretében utazott s a rendeltetési helyre érkezve, oly ügyesen intézte a dolgot, hogy kísérőjét tartóztaták le az örültek házában, ő pedig ennek okmányaival Párisba szökött, hol azonban az ezen eljárása miatt felingerült orosz kormány közbenjárására elfogatott s kiszolgáltattott; sikerült neki azonban a Szibériába való deportatio alkalmával a vonatból kiugrania — s Amerikába szökött, hol a hadseregbe állt be s mint tiszt résztvett a Kuba elleni hadjáratban. Ezután ismét Franciaországba került; itt egy előkelő gazdag nővel ismerkedett meg, kinek kegyét annyira megnyerte, hogy sikerült őt feleségül vennie. Fiatal feleségével Toulouse gróf Kanadába utazott, de itt váltohamisítás miatt elfogatván, öt évi fegyházra ítéltetett. Az ifju grófnő szeretett férjének, nézete szerint, igaztalan elítéltetése miatt rendkívül felháborodva, Angliába indult, hogy Viktória királynétól az ítélet megsemmisítését eszközölje ki; utjában azonban már Párisban találkozott férjével, kit állítólag szabadon bocsátottak, tényleg azonban megszökött. Szabadságát azonban nem sokáig élvezte, mert két nap múlva a francia rendőrség foglya lett, kik az őt Toulouse gróf szélhámos voltát, mint a kinek a francia, orosz, amerikai, bolgár és angol hatóságokkal sok leszámlolni valója van, mihamar megállapították. Nehéz, fájó szívvel vált el a fiatal grófné akkor hatvanegy éves férjétől, ki most valószínűleg az említett országok egyik feyházának a vendége.

Cayenben 1903. év nyarán egy tizenkétévi kényszer-munkára elítélt fegyenez, Allmayer Eugen, halt meg

sárgalázban. Allmayer a genialis családok java fajtájabeli volt. Mint egy gazdag párisi kereskedő fiának, tisztességes megélhetés lehetett volna sorsa, de hajlamai a rossz utra tereltek; pályafutását azzal kezdte, hogy atyja chequekönyvét ellopta s azzal néhány ezer frankot szerzett, mit vig társaságban rövid idő alatt elmulatott. A lopás hamarosan kiderült, de atyja megbocsájtotta neki s hogy a jó utra terelje, zsebpénzzel bőségesen ellátta, mi azonban passiói kielégítésére nem volt elegendő, úgy hogy egy ismerős bankház főnökénél tett látogatás alkalmával attól egy 40.000 francra kiállított váltót lopott, azután a bankár hangját utánozva, telefonált egy más bankháznak, hogy a váltót a bemutatónak fizesse ki. Sikerült is a 40.000 franc megszerzése, de rajta is vesztett és fogságba került. Három nappal reá, a kiballgatásnál a vizsgálobíró íróasztaláról ellopott egy a vizsgálati fogságban levők szabadon bocsátására vonatkozó úrlapot, azt maga részére kiállította s megszabadult. Egész csomó detektivet hajszoltak utána, de ezeket sikerült kijátszania s Algírba menekülve, az idegenek legiójába állt be, de innét is megszökött Belgiumba, a hol az elkövetett nagy csalások miatt elfogták. Innen ismét sikerül menekülnie s erre Párisban üti fel tanyjáját, újra családokból nagyuri módon el, Biaritz világfürdőben nyaral, ott egy előkelő játéklklubban 50.000 frankot nyer, de röviden elmulajta; ismét Párisba tér, hol megismerkedik egy gazdag nővel, ki nagy értékű papirokat bír reá, egy bankárnak való átadás végett, de Allmayer természetesen a megbízásnak nem felel meg, az értékpapirokat magánál tartja, Havreba utazik, hol elfogják, elítélik és Cayennebe deportálják, de sikerül onnét is Angol-Guyanába szökni, de ott elfogják, visszaszállítják számkivetési helyére, hol az egy-egy viszontagságainak áldozatul esik.

1900-ban a párisi éjszakai vasut felvételi épülete előtt egy zárt furgeon állt, hogy abban aranytalan telt zacskók szállíttassanak a nemzeti bankba, melynek főpénztárosa személyesen ellenőrizte a berakást több tisztviselő segédletével, kik a kocsiát állták körül, hogy minden idegent távol tartsanak. Egyszerre, két, ellenkező irányból jövő egyén tartott a kocsinak, kiknek egyike a főpénztárostól a «Boulevard de Magenta» felé vezető utat kérde, a másik pedig ugyanazon pillanatban tudakolja a kocsiót, hol lehet Londonba jegyet váltani. A főpénztáros az idegennek az utat megmutatandó, fejét jobbra fordítja, a kocsi pedig balra, a jegykiadási hely felé. A kocsiát körülvevő tisztviselők is önkéntelenül jobbra-balra fordultak, mert nem vették észre a két ál-tudakozó czinkosát, ki e pillanatban gyorsan a kocsihoz lépe, egy 450.000 frankot tartalmazó zacskót vitt el. A tisztviselők egy pillanatnyi figyelmenlensége tette a lopást lehetővé.

Az orosz erdőkből az őzskor vágott fatörzseket tutajon szállítják és bizonyos gyűjtőhelyeken a fákat kihuza, nagy halmazokba rakják. A törzsek felismerhetése végett azok metszett felületére a tulajdonos nevének kezdő

betűje beégettetik. Néhány évvel ezelőtt a Dnjeper csatorna Grodno nevű íly falepén egy berlini fakereskedő tulajdonát képező «B»-vel jelölt fatörzsek voltak felhalmozva fél millió rubel értékben. Egy Begun nevű orosz szélhámos a következő csalást eszelte ki: Lubin nevű czinkostársra által 900.000 rubel tartozásért bepereltette magát a annak megfizetésére elmarasztaltatott. Lubin megítélt követelésének biztosítására a fent említett és állítólag Begun tulajdonát képező fatörzsekre bírói foglaltsá eszközlött, azt a megtartott árverésen 100.000 rubelért elárvereztette, melynek birtokában aztán a két gazember kerekelt oldott.

Hasonló csalás követett el a múlt évben Kölnben. A városi villamos vasut nagy mennyiségű sint cseréltetett ki, az ócska sineket a város déli részében, a mainzi uton rakásokba rakatta. Két furfangos csaló a düsseldorfi lapokban ezen ócska sinek eladására árlejtést hirdetett. A kijelölt időben vagy tizenöt düsseldorfi öszeres jelent meg a kölni árlejtésen, a melyen az azt vezető, magát Müllernek nevezett család nyugta ellenében 5000 márkát szedett be, azzal, hogy a szállítási engedély a városház 48. számú helyiségében veendő át. A szélhámos a kiálló szerepét játszó társával ezután eltávozott. A reászedett vevők persze hiába keresték a 48. számú helyiséget és az utalvány kiállítását.

Kicsinyiségekben is kitűnhet a család genitálisa. Két éve belép a párisi nagy könyvkereskedések egyikébe egy fiatal ember és Balsac műveinek régi, ritka kiadását kéri. Az elárúsító a ritka és gyönyörűen illusztrált példányt 100 frankért kínálja, mit a vevő sokalt, mire őt a segéd a szomszédos írószobában tartózkodó főnökhöz utasította, ki talán hajlandó az árból engedni. A fiatal ember bemeleg a főnöknek, ki az egészsérről mit sem tud, a művet 25 frankért megvételre kínálja; ez a jó üzletnek megörülve, kifizeti azonnal a csalónak az összeget, hogy néhány percz mulva megtudhassa, hogy a saját könyvét vette meg.

A sport és a csendőrség.

Írta: Hein György számvivő-tiszthelyettes.

IX.

A szuronyvívás.

Előző cikkemben a kardvívás előnyeivel igyekeztem megismertetni csendőreinket, jelen értekezéssel pedig a szuronyvívás fontosságát szándékozom vázolni.

A kard — mint hangsúlyoztam — nem oly fontos és gyakorian használt fegyvere a csendőrnök, mint a szurony, a mely alakjánál és sajátlagos készítési módjánál fogva ma már nemesak szurásra, hanem vágott seb előidézésére is alkalmas lévén, sokkal veszedelmesebb, mint az eddigi használatban volt Kropatschek-féle szurony. A jelenleg rendszeresített szurony tehát tulajdonképen kettős fegyver s ha a csendőr vele ügyesen tud bánni, úgy nemesak hatalmas támadó, hanem a

sikeres védelem szempontjából is kiválóan fontos fegyver birtokában van.

Eddig akárhányszor előfordult, hogy a csendőr szuronyát egy testileg erős és elszánt ellenszegülő megragadta még mielőtt a csendőr szűrni tudott volna s ezáltal őt a lövésben is meggátolta, a mennyiben a fegyver csövét magától eltolta! A csendőr hiába igyekezett fegyverét megszabadítani a vasmarkok közül; az csak akkor sikerült, ha kardot rántott s ellenfelét egy jól irányzott vágással a szurony elengedésére kényszerítette. De ki volt a csendőr téve annak is, hogy abban a pillanatban, a mikor kardja után nyult, az ellenszegülő kirántja kezeiből a fegyvert és a szuronyt a csendőr ellen fordítja. Szerencsére erre nagyon kevés példa van.

Ma már a kardra alig lesz szükség, mert a szurony kiélesített bordái egy rántás által szétmetszik a tenyeret és elveszik a kedvét mindenkinek a további legénykedéstől.

A szuronyvívás előadásánál a körülményeket mindig két csendőr helyzetének figyelembevételével szándékozom tárgyalni, így tehát egy zárt szakasz szuronytámadása minden téren elütő lesz az alább felsorolandóktól.

Ha figyelembe vesszük azokat az eszközöket, a melyek az ellenszegülők rendszerint megtámadják a csendőrt, akkor mindjárt tisztában leszünk azzal, hogy a csendőrt hogyan és mikép oktassuk a szuronyvívás terén. Az ellenszegülő ugyanis, majdnem mindig az ellenszegülés pillanatában ragad meg valamely ütésre alkalmas botot, dorongot, fejszét, kapát, kaszát, stb. anélkül, hogy figyelemmel volna arra, vajjon azon tárggyal szándékát sikeresen keresztülviheti-e, vagy sem? Feltűnt lelkialapotában csak annak látja szükségét, hogy nekirohanjon a csendőrnök és egy vágással leüsse.

Mivel pedig a csendőrnök nincs dolga oly egyénnel, a ki hasonló fegyverrel támadhatna, úgy neki már magában véve a szuronyos fegyver is óriási előny! Nem igen szükséges neki több ütést kivédeni, mint csak egyet, mert a másik pillanatban az ellenszegülő egy jól irányzott szurás által már harczképtelenné vái téve.

A szuronyvívásnál tehát fectessük a fősúlyt a védések szabatos keresztülvitelére, bár nagyfontosságú a biztos egyenes szurás is. Úgy a védekezés, mint a szurás nagy gyakorlatot igényel, ép azért meg kell ismertetni a csendőrral a szuronyvívás sokoldalúságát.

Az E-4 jelzetű szolgálati könyv a m. kir. csendőrségnél is rendszeresítve lévén, határozványai természetesen a csendőrségre nézve is mérvadó.

A szuronyvívás idevonatkozó fejezete a védések és szurások mikénti keresztülvitelét illetőleg bővebbi magyarázatra nem szorult ugyan, de még a laikus is beláthatja azt, hogy ezen utasítás kizárólag egyenrangú fegyverekkel felfegyverzett ellenfelek részére lett megírva s így a csendőrségre nézve, már a szolgálati viszonyok sajátlagos voltánál fogva sem nyerhet teljes mérv-

ben alkalmazást! Az ezen fejezetben felsorolt gyakorlatoknak azonban szintén meg van az az előnyük, a miket első cikkemben már említettem, t. i. előnyös hatásuk a testi ügyesség, bátoraság stb. kifejlesztésére.

Az elmondandók tehát nem az utasítás magyarázata, vagy bírálat, hanem az abban foglalt határozványoknak a csendőrség sajátlagos szolgálataival való összeegyeztetése gyanánt tekintendők. Könnyebb megérthetés céljából egy gyakorlati példán fogom levezetni a csendőr egész szuronyvivását.

Egy két főből álló járőr felszólítás folytán egy egyén elővezetése céljából szolgálatba vezényelve, megérkezik az elővezetendőhöz. Az a felszólításnak nemcsak, hogy nem engedelmeskedik, hanem — mondjuk — egy dorongot felkapva, a járőr tagjait leütéssel fenyegetve, feljűk rohan és megtámadja őket.

Daczára annak, hogy két felfegyverzett csendőr áll szemközt egy ellenszegülővel, a kimenetel mindig kététes.

Ily komoly helyzetben a támadást már első stadiumában megelőzhetjük, ha a csendőr abban a pillanatban intéz az ellenszegülő karjára egy erőteljes szurást, „döfés”-t, a mikor az ütéshez emeli a dorongot. Megtörténhetik azonban, hogy a támadó az ütest mégis keresztül viszi. Ilyenkor egy újabb szurással célzt nem fogunk érni, hanem a „balra fedezés”-zel fogunk ki az ütest. Nagyon fontos a fegyvernek a védőállásba való mikénti hozatala! A fegyvert akként visszük a támadás alá, hogy a dorong és a fegyver majdnem derékszögben érjék egymást, mert ha a szuronyt éri a vágás, könnyen átűthető a fegyver s daczára az — igaz gyenge — védelemnek, súlyos sérülésnek van kitéve a csendőr. Leghelyesebben jár el a csendőr, ha a védés után egy „ugrással hátra” eltávolodik, megvárandó a már megelőzőleg történt sérülés hatását, mert valószínű, hogy a támadó egy szurással megelégszik.

Újbóli támadás esetén, ha a másként meg nem akadályozható, a csendőr az előbb leírt módon újból véd s a „döfés”-t aszerint, hogy a támadó messzebb, vagy közelebb áll, a „kitorés”-sel, vagy anélkül, baladéktalanul keresztül viszi. Magára a szurásra a támadás befolyással nincs, történjék az akármilyen oldalról.

Ha a támadás jobb oldalunk ellen irányul, akkor természetesen „jobbra fedezés” állásba megyünk át.

Nagy súlyt és elővigyázatot fektessünk arra, hogy a kivédett ütés ujjainkat ne érje, mert ez esetben a további ellenállás kifejlesztésére teljesen képtelenek leszünk.

A szuronyvivás fejezetében ugyan nem történik említés a fejnek védelméről, mert egyenlő fegyverek alkalmazása esetén arra nincs is szükség, de szükség van rá a csendőrnek, mert az ellenfél a legtöbb esetben csak a fejre fogja irányítani ütését. Bár nincs kizárva, hogy a jobbra vagy balra fedett mozdulattal egy a fejre irányított vágást ki ne védhessünk, mégis ez esetben majdnem biztos, hogy a fejnek irányított ütés kezei-

ket éri, a mi a csendőr harcoképtelenné tételét szintén előidézheti. Ép ezért szükségesnek tartom, hogy a fej megfelelő védelméről is gondoskodjunk, a mit az által fogunk leegyszerűbben elérhetni, ha a fegyvert mindkét kézzel megfogva, csövével felfelé fejünk felett előre lökjük.

Röviden még csak arról akarok említést tenni, hogy a fegyvernek «szuronyt szegez» állásba hozatala katonás gyorsasággal történjék, mert ezáltal a csendőr az ellenszegülővel szemben erkölcsi fölényt biztosít magának és némileg lebuti a támadó hevesességét; sőt a legtöbb esetben az ellenszegülő, látva a pillanatnyi gyorsasággal neki szegzett szuronyt, szándékának keresztülvitelétől el is áll.

A kapásból való lövés.

A csendőrelgényességnek a célzélővesztet terén való kiképzése ugyanazon alapelvek szerint történik, a melyek a honvédség részére is mérvadók; a «Manlicher» fegyverek rendszeresítése óta azonban a célzélővesztet a minimalisabb borderejű «béke»-töltényekkel hajtatik végre.

Ezen békétöltények azért lettek rendszeresítve a csendőrségnél, mert a Manlicher-féle haditöltények, nagy borderejük révén a löfegyver használat alkalmával, a helyszínetől pár ezer lépéssel távolabb levő ártatlan egyéneket is megsebesíthettek volna, a mit feltétlenül el kellett kerülni.

A megoldás csak egy kevesebb hajtóerővel bíró töltény szerkesztése által volt elérhető, mely töltény szakszerű kipróbálás után a hozzáfűzött követelményeknek meg is felelt.

Nagyon jól tudjuk, hogy a csendőr rendes körülmények között 20—30 lépés, legtöbb esetben azonban csak pár lépés távolságra használja löfegyverét akkor, a mikor saját élete és a fegyver becsülete már másként meg nem menthető. Izgatott kedélyhangulatban és abban a biztos tudatban használja fegyverét, hogy annak eredményétől függ élete, mindene; ép azért nem lehetne csodálkozni azon, ha a csendőr egynehány golyója a tömegben nem is tenne kárt! De ép az ellenkezőjét látjuk, mert minden egyes, a tömeggel szemben alkalmazott fegyverhasználat mindig sok rendbeli sérüléssel járt; a mi egyrészt a csendőr biggadságának, a jó fegyvernek és nem csekély részben a kis távolságnak tulajdonítható.

A Mannlicher-féle fegyvernél a lövedék röppályája oly alacsony, hogy a röppályában álló ember feltétlenül találva lesz, ép azért a csendőrnek fegyverhasználatok alkalmával csak a fegyver csövét kell irányban tartani s a találat biztos. Csekély távolságra a csőnek kissé ferde helyzetbe hozatala sem fogja befolyásolni a találatot s ép azért a rögtöni tüzelés a fő ép úgy, mint a jó vadásznál, a ki az előtte felugró vadat — mint sokan gondolják — célzás nélkül ejti el. Pedig a vadászember is célba veszi a vadat, csakhogy nála a

Kiszállás a hajóból.

Podgyászvizsgálat.

Kivándorlók vesztglő-intézete az Ellis Islandon.

czélzás már oly gyors és biztos, hogy azt a néző észre nem veszi, hanem csak azt látja, hogy a fegyvert felkapja s a lövés már megtörtént.

Igaz ugyan, hogy a jó vadász azért képes így lőni, mert nagy a gyakorlata s minden egyes lövését eleven mozgó alakra teszi meg s így ez nála már megszokott dolog. A csendőrnek azonban vadászatra sem ideje, sem alkalmja nem lévén, ily módon nem is gyakorolhatja magát, a mi azonban nem zárja ki a «kapás»-ból való lövés megtanulásának lehetőségét.

Mit értünk tulajdonképen célzás alatt?

Célzás alatt értjük a czélgömb hegyének a nézőke szélességének közepébe való hozatalát olykép, hogy az így képzelt vonal meghosszabbítva, a czélpont alját érintse, megjegyezvén, hogy a nézőke irányélei vízszintesen tartandók.

A célzás pillanatnyi, mintegy reflexmozgásként való keresztültelét nevezzük «kapás»-ból való célzásnak.

A csendőr is végez czélgömbmozgásokat; főleg a tanosztályokban van erre ideje és alkalmja s ha csak igyekezete van, akkor eredményt is ér el, a mennyiben megszerzi magának azt az ügyességet, a mi a kapásból való célzás, illetve lövéshez okvetlenül szükséges és el fogja érni azt, hogy sokkal gyorsabban és biztosabban kezeli a fegyvert, mint az, a ki e téren kellő gyakorlatra szert nem tett.

Természetesen a kapásból való lövéshez nem elegendő a fegyvernek gyors felkapása, hanem a kezeknek és a jobb mutatóujjnak is nagy feladata van; a mennyiben főleg ezen újat kell szoktatni ahhoz, hogy a ravaszt a fegyver megmozdítása nélkül legyen képes gyorsan és mégis egyetlenesen elrántani, mert hiszen a cső végének csak egy milliméternyi elmozdítása a lőirányból már eleve kizárja a találást.

A célzás gyakorlata tehát abból fog állni, hogy a csendőr a fegyver agyát igyekszik a könyökhajlatból kiinduló gyors rugással a vállhajlatba emelni s ott neki oly biztos támpontot adni, a mi a fegyvernek visszalökését csökkentes, esetleg teljesen megakadályozza. A jobbkez erősen átmarkolja négy ujjával az ágy nyakát, szabad játszótérrel engedve azonban a mutatóujjnak, a melynek könnyű és szabatos mozgathatósága egyik főtevézője a biztos lövésnek.

Mindenki visszaemlékezhetik arra, hogy a csapatnál ezen új gyakorlására, illetve a ravaszt elrántásának megtanulására egy nagyon egyszerű, de czélzserű módszert honosítottak meg, a mely abból áll, hogy az oktató oda nyújtja az ujoncznak egyik ujját s az azon kísérli meg először a mutatóujj folytatólagos, mindig erősbbödő megmozdítása által oly erőt kifejezni, a mi a ravaszt elcsentésére elegendő. Az oktató, a ki a lövés terén természetesen már több jártassággal bír, meg tudja körülbelül ítélni a nyomás erejéből, hogy az ujoncz a fegyvert ily nyomás mellett elrántni képes-e, vagy sem? Azután az oktató fogja meg az ujoncz ujját s azon ő is elvégzi ugyanezen gyakorlatot azért, hogy az ujoncz

a saját ujján is érezze azt a fokozódó nyomást, melyet alkalmazni kell.

A lövésnek soha sem szabad tudni, hogy mely pillanatban sül el a fegyver, mert a lövés kizárólag ezen új gyorsabb, vagy lassabb behajlítása által idéztetik elő s így a lövés pillanata előre pontosan meg sem is állapítható.

Nagy szerepe van a lövésnél a bal kéznek is, a mely a fegyvernek kellő támasztékot nyutva, azt a czél irányába tartja.

Mindez azonban csak theoria s az ujoncz s így a csendőr is, csak a czéllövészetnél ismerheti ki tulajdonképen fegyverét. Bár a fegyverek mind egy pontos minta után a legnagyobb szabotossággal készülnek, mégis egy-egy hajszálnyi eltérés előfordulhat, a mi a fegyver horderejére csekély befolyással van ugyan, de a találat biztosságát már nem befolyásolja.

Számolni kell azon körüleménnyel is, hogy a töltnyek gyártásánál egy-két porszemmel több vagy kevesebb, szintén befolyásolja a találat pontját.

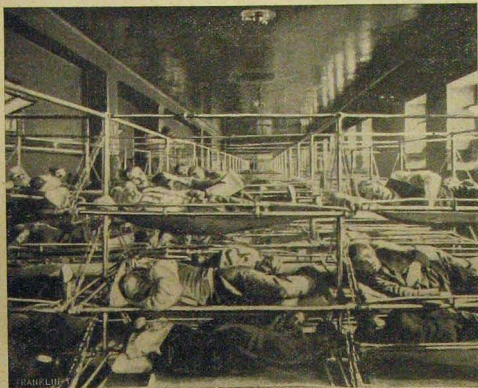
Ép ezért a czéllövészetnél figyelje meg a csendőr fegyverének pontosságát, hogy fegyverével tisztában legyen. Jó célzás és a ravasz nyugodt elrántása mellett a találási pontnak a czélponttal egybe kellene esnie, de azért nem baj és káros következményekkel nem is jár a találat helyének pár centiméternyi eltérése sem. Fődolog az, mikép a csendőr annyira gyakorolja magát, hogy gyorsan és biztosan tudjon czelezni és a fegyvernek a vállhoz emelését gyorsan kövesse a lövés is, mert ellenszögülések alkalmával nem ér rá a sok czélgömbmozgásra; ott gyors és hatásos tüzelésre van szükség. A csendőr tehát nagyon jól fogja tenni, ha a lövés terén lehető nagy ügyességre és jártasságra igyekszik szert tenni, mert a biztos és eredményes lövésnek ez képezi az alapját.

Volt alkalmam a tiroli lövészek czéllövését ismételtelen végignézni s nagyon meglepett az az eredmény, a mit azok felmutatni képesek voltak. Addig, a mig mi az alakot czélba vettük, addig azok már biztosan találtak is; pedig nem volt abban semmi különös tudomány, csak a rendkívüli előszeretét a lövéshez és a folytonos gyakorlat.

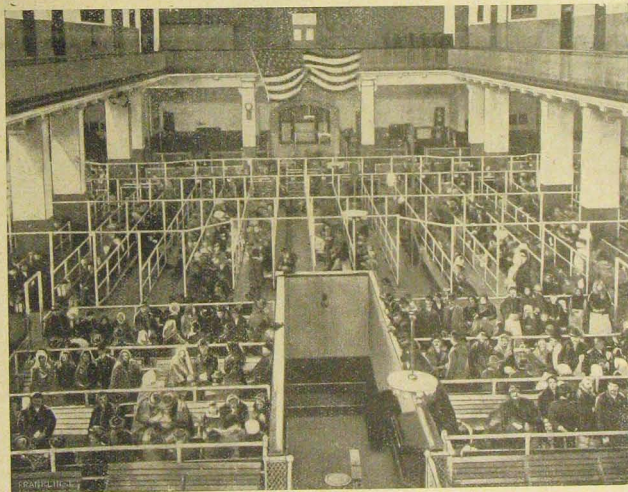
Az életben minden oly ügyesség, a mely a hétköznapi átlagon felülemelkedik, csak a folytonos és kitartó gyakorlatban leli magyarázatát s így mindenütt megvalósulva látjuk azt az igazságot, hogy: «a gyakorlat teszi a mestert!»

*

Ezzel befejeztem cikksorozatomat, a melynek megírására az a törekvés késztetett, hogy mindazoknak, a kiknek kedvük és mulatságuk telik a sport üzésében, irányelvekkel szolgálhassak, annak egészséges és a csendőr szolgálatához alkalmazkodó üzésére s hogy felhívjam a figyelmét a test edzésére, a melyre mindnyájunknak oly nagy szüksége van, mert: «csak egészséges testben lakhat erős lélek!»

Férfiak hálóterme.

Orvosi vizsgálatra várakozók a nagy esarnokban.

Kivándorlók vesztglő-intézete az Ellis Islandon.

A lelkiismeret.

Írta: Székely Vladimír, államrendőrségi fogalmazó.

Nyugodtan kavargatta az én Sherlock Holmes-em a piccolóját. Aztán rágyújtott egy szivarra és elgondolkozva nézett bele a kékes füstfelhőkbe.

— A mult emlékei elevenednek ezekben a füstkarikákban — kezdte kis idő múlva. — Bizony az ember a hivatásával is csak úgy van, mint az első szerelmével. Mindig vissza-visszatér hozzá. Ha másképp nem, a véletlen juttat eszébe egy-egy epizódot. Mit gondol, mit látok, mit nézek most? Nézzo csak azt az elszállingózó füstkarikát. Emberformája van s szerteliben, mint egy öszzeső csontváz.

És eszembe jut egy csontváz, mely detektiv-küzködésnek egy legszebb sikerébe vitt. Ha türelmes lesz, elmondom. De várjunk előbb!

Ezzel belenyult a zsebébe s egy vastag piszkos, teleírt noteszt vett elő.

— A jegyzeteim! — magyarázta, mikor látta, hogy érdeklődéssel nézem.

Átlapozta a könyvet, aztán egy elsárgult újságpapírost vett ki belőle.

— Olvassa!

Kivágott lapszelet volt a napi-hírek rovatából.

(Öngyilkosság.) N . . . István korcamáros a Tisza-u. 5. sz. alatti lakásához tartozó padláson felakasztotta magát, mire észrevették, meghalt. Beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. N . . . t valószínűleg anyagi zavarai kergették a halálba.

— Tudja mi ez? — folytatta a detektiv.

— Közönséges rendőri hír. Referáda egy öngyilkosságról.

— Téved. Ez a semmitmondó hír egy nagy tragédiának utolsó fejezete. Egy rablógyilkosság utolsó stációja.

Kérdőn, talán kissé bámulva néztem a detektivre, a ki nem kérte magát sokáig, hanem nyomban belekezdett elbeszélésébe.

*

— A nyolczvanas években volt.

Egy napon délelőtt sürgősen behívtak a detektiv-főnökhöz. Kemény, mord ember volt, a ki mindent és mindenkit a siker szempontjából ítelt meg. A tudatlant, az ügyetlent jobban gyűlölte, mint a legkörmönfontabb gazembert.

— Annak van legalább esze — szokta mondogatni — s különbözik az állattól.

— No, Pali bátyám — kezdte — van egy érdekes eset. Kicsit nehéz, nem is hiszem, hogy nyitjára jön, de próbálja meg. A kender-utczában most bontottak le egy földszintes házikót. A tótok a pinczében elásva egy emberi csontvázat találtak. Teljesen ép, csak a feje van letörve. Fejbe kólinthatták alaposan s úgy vették el a kedvét ettől a világtól. A dologban nem volna semmi különös, mert már mások is kaptunk ilyen furesa

leteket, de az orvosi vélemény szerint a dolog mintegy husz évvel ezelőtt történhetett. Értse meg, husz évvel ezelőtt az az ember még élt. Husz év pedig nem sok idő. Egy ügyes detektiv addig még visszamehet. A tettes is még élhet s talán tisztességben épp köztünk tölti a napjait. Tessék nyomozni.

Kemény dió volt, de nekiláttam. Ki lakhatott ott abban a kender-utcai kis házikóban ezelőtt husz esztendővel vagy legalább is ilyen tájban?

Mert az bizonyos volt, hogy annak volt valamelyes köze ahhoz a csontvához. Felforgattam a bejelentő hivatalt. Ott őrzik az összes bejelentő-lapokat, a mióta csak fennáll a hivatal. Egy pár esztendőre csak visszamentem, de már az 1884. évi adatoknál megakadtam.

Hopp egy eszme! Az a házikó mindössze egy lakásból állt, nézzük meg a teleklönyvet, ott híven látsábnak téve az egymás után jövő tulajdonosok. És ezek nyomot adhatnak.

De nagyon sűrűn cserélődött ott a háziur. Végre is egy, a neve hangzása után itélve, józsofvárosi svábon akadt meg a szemem. Körülbelül akkor lehetett a ház az övé, a mikor a csontváz is a pincze homokjába kerülhetett.

Igen, de merre van? Nem borul-e már fölötte is a hant, mint a költő mondja?!

Szerencsém volt. A házzal átellenben a multkor, mikor először ott jártam, egy öreg czivist láttam pipázni. A szomszédok rendszerint sokat törődnek egymás dolgaival. Hátha az nekem valami nyomot adhatna.

(Vége köv.)

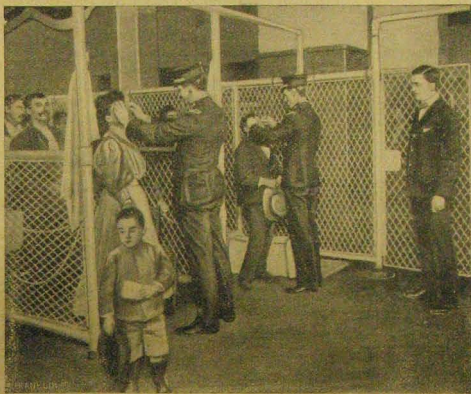
KÉPEINKHEZ.

A kivándorlás.

Hogy kivándorolni nem valami kellemes dolog lehet, azt élénken illusztrálják mai képeink. Bizony sok kellemetlenségnek van a kivándorló kitéve, míg szabadon léphet Amerika földjére. Az ut fátadalmáról nem is szólna, a sok mindenféle vizsgálat már maga elég, hogy elkecsertse a kivándorlót. Csak olyan ember lépheti át Amerika földjét, a ki teljesen ép, egészséges és e mellett megfelelő összeggel is rendelkezik, a miből bizonyos ideig magát fentarthatja. Ha a sok vizsgálaton szerencsésen átesett, mehet munkát keresni, ha kap. Mert ma már Amerikában sem olyan rózsásak a viszonyok, mint hajdanta voltak. Mutatja azt a nagyszámú visszavándorlás is, mely az utóbbi időben kezdetét vette és a viszonyok folytonos rosszabbodása folytán bizonyára még fokozódni fog. Ma már bizony jól gondolja meg mindenki, mielőtt az Amerikába való kivándorlásra elhatározná magát. Sőt bátran állítható, hogy különösen azok, a kik vagyunkájukat pénzzé téve a költséges és fátadalmas utra elhatározzák magukat, nemcsak könnyelműen járnak el, de saját vesztüket okozzák. Azért a csendőrtörökök nagyon helyesen cselekszenek, ha alkalomadtán a kivándorolni szándékozokat a változott viszonyokra és a kivándorlással járó kockázatra figyelmeztetve, szándékuktól való eltérésre bírni igyekeznek.

HIREK.

Egy őrsvezető harca egy betörővel. Király Mihály Győr megye gönyüi lakos hentes üzletében november 20-án éjjel betöréses lopás követett el. A káros reggel 1/5 óra-kor az őrsön megjelenve, az esetet bejelentette. A jelentés vétele után az őrsparancsnok K. Nagy Pál cz. őrsvezető és Molnár György próbacsendőrt felszereltette és a tettesek nyomozására kivetényelte. Takács cz. őrsvezető pedig önbuzgalomból károsan átszaladt a károshoz, hogy a bűnjelként ott visszamaradt pokrócot megnézzé, utközben azonban talákozott Buzma István gönyüi szabómesterrel, ki Takácsal közölte, hogy a Dunaparton egy matróz külső embert látott bujkálni. Takács erre előbbi azon szándékától, hogy a károshoz megy, elállott és Buzmával az általa megjelölt helyre sietett, hol azonban a matrózt már nem találták. Minthogy pedig gyanu merült fel az irányban, hogy a tettes a Dunán horgonyzó hajók valamelyikének alkalmazottja lehetett, az őrsparancsnok utasítására a járőr is a Dunaparra sietett, hogy a hajósokat megfigyelje. Eközben, 1/4 óra tájt a károsan még mindig ott levő Takács cz. őrsvezető egy a Dunapart felé közeledő embert pillantott meg, ki az őrsvezető ismételt felszólítása után sem állott meg, hanem futva igyekezett elmenekülni. Az őrsvezető az ily módon gyanúsá vált futó alak után vetette magát s azt utólérve, kezét vállára tette, mire a menekülő hirtelen megfordult és a jobb kezében tartott, de a sötétben az őrsvezető által észre nem vett forgópisztolyból az őrsvezetőt kétszer mellbe lötte. A lövések egyike az őrsvezető mellett könnyen megsebezte, másika pedig a dolmányban volt jegyzékkönyveskén felakadt. Az őrsvezető erre támadójára vetette magát és azt a földre teperte. A tettes most már, minthogy az őrsvezető annak a forgópisztolyt tartó jobbját lefogta, a lopásból származó és balkezében szorongatott disznóelő késsel igyekezett az őrsvezetőt megszurni, de ez a dulakodásban neki nem sikerült, mert csak az őrsvezető dolmányát hasogatta össze. Az őrsvezető a reá nézve veszedelmes helyzetet átlátva, támadójáról felugrott, kardot rántott és azzal a már szintén talpra állt és reá újból forgópisztolyt szegzett egynő fejére egy vágást mért, a mely vágástól az illető egy kissé megtántorodott, de utána ismét rögtön támadott; az őrsvezető most egy újabb, utána pedig gyorsan még három vágást mért az illető fejére, ki a vágások súlya alatt összeroskadtt és a nélkül, hogy többé eszméltre tért volna, délelőtt 9 óra felé ott a helyszínén meghalt. Az eset oly gyors lefolyású volt, hogy az elhangzott segélykiáltásokra oda siető hajósok közül elsőnek odaért Szabó György kormányos és Szakáll Vendel matróz már csak a befejezett tényt láthatták. A hulla zsebeinek átkutatása után megállapítást nyert, hogy az illető Jabrik Herman Poroszország, Collbus községi illetőségű bányamunkás volt, kinél a Király kárára elkövetett lopásból származó 2 darab jegyzékkönyveske, 4 K 60 f pénz és egy disznóelő kés is előtalálható s ki úgy éhből, valamint a még nála talált 38 darab forgópisztoly töltény és tolvajkulcsokból, nemkülömben az őrsvezetővel szemben tanúsított magatartásából ítélve, veszedelmes betörő

Szemvizsgálat.

A kivándorlók vesztglő intézete az Elíis Islandon.

lehetett. Takács cz. őrsvezető megmenekülését a szerencsés véletlennek és kétségkívül beigazolt személyes bátorságának köszönheti.

Tüz. A Szolnok-doboka vármegyei Somberek községben november 10-én déli 12 órakor gondatlanságból tűz keletkezett, minek következtében, Nuszbecher Márkus és Heller Izrael ottani lakosok, biztosítva volt gazdasági épületei és felszerelése, nagymennyiségű tengeri és tükarmánya elhamvadt. A 19,920 koronára rugó kár biztosíték révén a károsoltnak megtérül.

Hítvesgyilkosság. A pestmegyei Prónayfalván november 17-én este 9—10 óra között Barna Ferenc ottani lakos, lakásán a mestergerendára felakasztva találtatott. A megejtett orvosi szemle alkalmával megállapítást nyert, hogy Barnát előbb kötéllel megfojtották s azután lett a gerendára felakasztva. A bocsai őrs járőre a nyomozást bevezetve, kiderítette, hogy Barna Ferencet felesége szül. Kádár Rozália és annak Mihály József nevű szeretője fojtották meg és bűnüket elpalástolandó, akasztották áldozatukat a gerendára, hogy a dolognak az öngyilkosság színezetét kölcsönözzék. A tagadásban levő tettesek a kiskőrösi kir. járásbírósnak átadták.

Egy tolvaj öngyilkossága. Horváth Mártonné szül. Feher Zsófia vásári tolvaj november 18-án Hajdúbozormányban a csendőrség által elfogatván, a községi fogdába zárattott, hol ugyanaz nap felakasztotta magát és meghalt.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Az olaj ugyancsak fontos házi gyógyszer, s figyelmünket teljes mértékben megrádemli. A ki elnyálkásodásban szenved s a nyákthartyák váladékától, a köpettől vagy éppen nem, vagy csak megerőltet köhögés útján tud

megszabadulni, az vegyen be naponta háromszor 10—10 csepp faolajat akár tisztán, akár egy-egy darabka cukorra csopogtatva. Hasonlóképpen járjon el is, a kinek gyermea fekélyek képződésére hajlandósággal bír. Magától értődik, hogy a míg az első esetben a javulás már néhány nap múlva bekövetkezik, addig a második esetben a gyógyulást csak hosszabb, kitartó kezelés, vagyis az olajnak pontos és következetes beszédese idézheti elő. Lázás toroklobnál s diftériánál — addig is, míg az orvosi segédelmet igénybe vehetjük — adjunk a betegnek olykor-olykor egy-egy kis kanálnyi olajat, hogy a megfulladás veszedelemétől megóvjuk.

A jó tojás felismerése. Hogy jó-e a tojás, azt majdnem biztosan megtudhatjuk az által, ha rajta fény-sugarat bocsájunk keresztül s abban vizsgáljuk. Ha a tojás áttetsző, rózsaszínű és felső részén csak kis lég-buborék van, továbbá, ha belsejében nincsen folt, valamint a sárgája és a fehérje egymástól külön, élesen el van határolva, nemkülönben ha a fehérnyeresz tiszta, átlátszó és nem foltos, akkor a tojás frissnek, jónak mondható.

A méz mint belső orvosság. Előbb is hangoztatuk már, hogy a méz háztartásunkból sohase hiányozzék. Ezt itt ismételjük, mert gyógyereje a garat-és gégebeteg nyákhártyáira csodás. Ha gégehurutban, vagy a torok másnemű megbetegedésében szenvedünk, vegyünk be mézet, de ne nyersen és tisztán, mert így a méz torunkat reszeli, s köhögésre ingerel. Kövessük P. Kneipp rendszerét, ki a mézet orvosszerűl csak főtt állapotban alkalmazta. Főzzük meg a mézet vízben, tejben vagy teában, s vegyük be kanalankint. Csakhamar tapasztalni fogjuk oldó, s csillapító hatását és a nyákhártyák rohamos gyógyulását.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

K. G. 1. Ha ön 1904. április 1-én lépett be, akkor szolgálati ideje 1907. márczius 31-én jár le s ha nyilatkozatot adott be és bírói eljárás nincs ellene folyamatban, tovább vissza nem tartható. 2. A m. kir. államrendőrséghez felvétele minden hó 13., 14., 15., 29., 30. és esetleg 31-én lehet a mosonyi-utcai rendőrlaktanyában személyesen jelentkezni, hol megvizsgálják s ha alkalmasnak találák, előjegyzik és a beálló fogadtatók képest annak idején szolgálattételre behívják. 3. A minimális magasság 170 cm.

Csuhás. Ön, miután a 11-ik szolgálati évét csak 1908. januárban tölti be, a tanfolyam I. évfolyamába — a mely négy hónapig tart — felvételt csak 1908. október havában kérheti szolgálati uton a kereskedelmi ministeriumtól; felvétele esetén a tanfolyam hallgatásához szükséges szabadság önnek hivatalból fog megadatni, illetékeinek teljes élvezete mellett. A tanfolyam II. évfolyamát, ha az első sikeresen végezte, nem köteles hallgatni, ha azonban azt is el akarja végezni, akkor 1909-ben, mert mindig csak a féli hónapokban áll fenn a tanfolyam, az I. évi felvételnél hasonlóan kell eljárnia. Mint a tanfolyam hallgatója a csendőrség kötelékébe tartozik s csak utnemesterré történő kinevezése után veszik fogadtatókba.

Parabok csendőr. 1. A «Csendőrségi Lapok» nem képeznek «parancsokat» és nem tartalmaznak titkos rendelkezéseket sem, ennél fogva, mint minden folyóirat, bárki által olvashatók. 2. Ha az őrsirodába csak a legénységi szobán keresztül lehet bejutni, természetesen, hogy az őrsparancsok neje, ha férjéhez az irodába

kénytelen menni, minthogy másképp nem is lehet, a legénységi szobán kell, hogy keresztülmenjen s ez ellen az őrs legénységének nincs joga felszólalni. Egyébként, úgy látjuk, több fegyelmességre s tiszteletudásra van szüksége.

D. K., V. S. és D. J. Névtelen leveleikre nem válaszolunk. «**Vitaközök.**» 1. A pénzügyminister legújabb rendelete szerint a kis-és nagytözsde — vásári napok kivételével — vasár-és ünnep napokon délután 3 órákor kötelesek üzleteiket bezárni, tehát csak délután 3 óráig árusíthatnak. 2. Vallási kérdések feszegetése hivatásunk nem lévén, kérdésének magyarázatába sem bocsátkozunk. 3. Bár a történelem nem jegyezte fel, de miután a vaskorszakot köztudomás szerint a bronz korszak előzte meg, minden valószínűség szerint bronz eszközökkel készítették **Zay őrmester.** Kaposváron.

P. S. Munkácson.

Érdeklődők és vitaközök. 1. és 2. Miután a papirral beragasztott ablak benyomása nem képez betörést, sem pedig az ajtó bezárására alkalmazott madzag kioldása vagy elvágása zártorést, a lopott dolog értékétől függ, hogy az ily módon előkövetett lopás büntetnek vagy vétségnek minősül-e. 3. Az 1887. évi május 30-án kelt 26486/IV. számú honvédelmi ministeri rendelet értelmében: «A déli órákban a külsőgátlakból bevonuló legénységnek a délutáni idő, az éjjel, vagy ébreszkor bevonuló legénységnek pedig a raá következő délelőtt és csak rendkívüli megerősítéssel járt szolgálat teljesítése után, az egész nap, nyugalomra és tisztogatásra hagyandó». 4. A rendes eljárás az, hogy szolgálati uton kérelmezi egy más kerületbe való áthelyezését, mert kilépni és más kerületnél jelentkezni, kockázattal járó dolog, amennyiben ha fel nem veszik szolgálati idejét elvesztette. Ha leszerel egy rend ruhát kap.

K. Gy. pr. csendőr. A telekkönyvi vizsga letételének, a IV. középosztályon kívül, az egy évi telekkönyvi gyakorlat is feltételét képezi, tehát az magán uton nem tehető.

S. I. A kérdéses intézet, nyilvánossággal felruházott, áll. ellenőrzés alatt nyolcz gimnasiai osztályból álló magán tanintézet; ennél fogva bizonyítványok kiállítására is jogosult, melyek bármely állami tanintézet bizonyítványaira egyenértékűek.

K. J. Gyermektartás díj fizetésére a bíróság elmaraszthatja, de szolja je nem tiltható. Ha magán vagyona van abból behajthatk.

X. X. csendőr. Az 1—3. pont alattiakra a fennebbi üzenet önmek is szól. A zsold érthinelen volta törvényben gyökeredzik. 4. Az államrendőr fizetése lefoglalható.

T. Gy. Kérdésire a kívánt felvilágosítást a folyó évi 37. sz. «Csendőrségi Lapok»-ban közölt pályázati hirdetményben megtalálja. A körvény — a melynek benyújtásával különben elkésett — 1 koronás bélyeggel látandó el.

B. Gy. Járásörmester. Budapestben csak az «Erzsébet királyné» sanatoriumban gyógyítanak tüdőbetegeket, de csak felnőtteket vesznek gyógykezelés alá. A bélyeget alapunk javára bevételtekük.

B. K. csendőr. Az életmentési jutalomdíjra vonatkozólag olvassa el az illeték szabályzat 109. §-át és tisztában lesz a kérdéselt dologgal.

NYILTÉR.*

Hogy a ló ereje milyen rohamosan fogy megerősített munka mellett, minden ló tulajdonos előtt ismeretes. Az inak megmunkáltsága leggyakrabban csak a tillerrel töltött káros következménye. A lovak kiváló erő kifejtésére és rendszer munkaképessége csak a Kwidz-féle es. és kir. kizárólagosan szabadalmazott Restutio-fluid rendszer alkalmazása által érik el. Ezen szerkitőn beválik, serkenti a lovat munkabírásra, s képesíti a legnagyobb erő kifejtésre.

*E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsök felállítása.

Az Esztergommegeye muzslai járásában fekvő Bátorkeszi községben 1 őrmester és 4 csendőrrel felállított új őrs 1907 nov. 15-ével;

a Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegeye váci járásában fekvő Vácbarthyán községben 1 őrmester és 4 csendőrrel felállított új őrs 1907 november 20-ával szolgálati működését megkezdte.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

A tényleges szolgálati állományba felvételtek:

1907 november hó 1-ével:

ankerstocki *Stockinger* János, VIII. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékel szabadágolt hadnagy, az újlag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint «szolgálatképes».

Megbízott:

1907 november hó 1-ével:

ankerstocki *Stockinger* János, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, ugyanazon csendőrkerületnél, a nyiregyházai 1. szakaszparancsnokság vezetésével.

Áthelyezettek:

1907 december hó 1-ével:

Hieronymi Lajos, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a nagyváradai 2. szakasz parancsnoka, a VI. számú csendőrkerületbe Szombathelyre a 2. szakasz parancsnokául.

Vince Albert, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a nyiregyházai 1. szakasz parancsnoka, ugyanazon kerületnél Nagyváradra a 2. szakasz parancsnokául;

Herold Gyula, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, egri szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerületbe Késmárkra.

Szmazszenka Ervin, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy, késmárki szakaszparancsnok, hasonló minőségben a III. számú csendőrkerületbe Egerbe.

Mántó József, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, marosvásárhelyi szakaszparancsnok, a VI. sz. csendőrkerületbe Kaposvárra, a 2. szakasz parancsnokául.

deési báró *Diószeghy* Tibor, VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a kaposvári 2. szakasz parancsnoka, hasonló minőségben az I. sz. csendőrkerületbe Marosvásárhelyre.

Fischer Jakab, II. számú csendőrkerületbeli törzsőrmester az I. számú csendőrkerületbe.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által: verebéli *Marsó* György, III. számú csendőrkerületbeli őrnagy, másodtörzstiszti minőségében kifejtett eredményes tevékenységéért.

*

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Borsos* Pál őrmester és *Bence* János csendőr a Kolozsborosa községben 1907 szeptember 1-én kiűtött tűzvész alkalmával, úgy az oltás, mint a tűz lokalizálása s a kinstári és magánvagyon megmentése körül kifejtett összefeláldozó és eredményes működésükért.

Kovács Ferenc őrmester több évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, különféle alkalmazásokban, de kivált szárny- és segédtiszti irodai, nemkülönbén pótzárnybeli segéd munkái minőségben tanúsított szorgalma, pontossága és megbízhatóságaért.

Doba Mihály ez. őrsvezető és *Mózes* Albert csendőr, a szászrégeni őrs állományából, mert 1907 augusztus havában 51 $\frac{1}{2}$ órai erélyes és szakavatott nyomozás után két vakmerő nemzetközi betörő üzemleit kiderítették és a betörőket a náluk talált készpénz és ékszerekkel — mint bűnjelleggel — együtt a bíróságnak át-szolgáltatták.

Előléptetett:

1907. évi november hó 20-ával:

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után: *Simon* József I., VI. számú csendőrkerületbeli csendőr, csendőr címzetes őrsvezetővé.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: *Tóth* László, *Balla* Péter, *Antal* Lajos, *Konczek* József, *Szőcs* Dénes, *Magyari* Áron, *Balázs* László, *Jakab* József, *Mályás* János, *György* János, *László* Gergely, *Boér* József, *Benkő* Gábor, *Bács* János, *Szabó* Ignác, *Kévi* János, *Berecki* Sándor, *Hentler* Lajos, *Nagy* Sándor, *Kovács* Béla, *Nagy* József, *Rusz* György, *Szekely* János, *Gál* Mihály, *Takács* István, *Jeszzenszki* András, *Miklós* János, *Simon* Sándor, *Ótvös* Gábor, *Balázs* János, *Bácsa* Imre, *Lugosán* István és *Kovács* János csendőrök.

Magyarnak Pécs! — Nemetnek Bécs!

A szolgálat érdeke

is megkivánja a pontos órát. Legnagyobb választék a leptonosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

Katonai szolgálati jel.

a m. kir. I. sz. csendőrküret állományában:

Burdóc Mózes őrsvezető, 1907 szept. 29-ével, *Gegő*

Elek cz. őrmester, 1907. nov. 4-ével;

a m. kir. II. számú csendőrküret állományában:

Révész Mór cz. őrmester, 1907 november 11-ével, és végül

a m. kir. VII. számú csendőrküret állományában:

Sántha Sámuel csendőr cz. őrsvezető, II-od altiszt, 1907 nov. 3-ával, *Csáki* Mihály csendőr cz. őrsvezető, 1907 nov. 8-ával; *Csáki* Lőrincz csendőr cz. őrsvezető, 1907 nov. 4-ével, és *Ujvári* Pál csendőr cz. őrsvezető, 1907 nov. 8-ával, a *II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel* elláttattak.

Névváltoztatás.

Schwarz Ferencz, VI. sz. csendőrküretbeli cz. őrsvezető, vezetéknevét a belügyminister urnak 1907. év szeptember hó 27-án kelt 99581/VI-a. számú engedélye alapján «*Székely*»-re,

Alczolt Sándor, VI. számú csendőrküretbeli csendőr pedig vezetéknevét, a belügyminister urnak 1907. évi október hó 3-án kelt 114413/VI-a. számú engedélye alapján «*Almás*»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Pajor Tamás hadnagy, *Ózvegyi* Etelka úrhölgygel 1907 okt. 29-én, Ungváron.

a m. kir. I. számú csendőrküret állományában:

Puskás Sámuel cz. őrmester, *Oláh* Vilma Katalinnal, 1907 aug. 27-én, Szárhegyen.

a m. kir. II. sz. csendőrküret állományában:

Buric Péter őrsvezető, *Caprucean* Annával, 1907 október 30-án, Lippán.

Hermann János őrsvezető, *Beg* Darinkával, 1907 okt. 31-én, Szerbposzezsánán.

a m. kir. VI. sz. csendőrküret állományában:

Kulesár Károly cz. őrmester, *Bukovics* Katalinnal, 1907 okt. 30-án, Andocson.

Lang Péter cz. őrsvezető, *Perényi* Auréliával, 1907 szeptember 14-én, Lékán.

PÁLYÁZATOK.

Egy *irnoki állás* a jászberényi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi december hó 13-ig.

Egy *hivatalsszolgái állás* a brassói járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 200 kor. Ruhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat.

Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv. Kérvények a brassói kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi december hó 13-ig.

Egy *hivatalsszolgái állás* a fumei kormányzósnágnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz pótlékkal 260 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar és olasz, esetleg német nyelv szóban és írásban. Nagyobb nyelvismerettel bírók és a fumei helyi viszonyokat ismerők előnyben részesülnek. Kérvények a fumei kormányzóhoz 1907. évi december 15-ig.

Egy *irnoki állás* a Nagyvárad-városi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyvárad-városi kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi december 12-ig.

Egy *iskolaszolgái állás* a szatmárnémetii kir. kath. főgymnasiumnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 120 korona vagy természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kath. vallás. A vallás- és közoktatásügyi ministerhez címzett kérvények nevezett főgymnasium igazgatóságához 1907. évi december hó 30-ig.

Egy *iskolaszolgái állás* a brassói állami főreáliskolánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi ideiglenes alkalmazás. A vallás- és közoktatásügyi ministerhez címzett kérvények nevezett főreáliskola igazgatóságához 1907. decz. 15-ig

Egy *irnoki állás* a trencsényi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 420 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a trencsényi törvényszék elnökéhez 1907 decz. 20-ig.

Egy *irnoki állás* a salgótarjáni kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1907. decz. 14-ig.

Egy *könyvnyomda vezetői állás* Bekés vármegyénél. Kezdő fizetés 1000 korona. Lakpénz 200 korona. Négy középiskolai osztály. Szakképzettség. Kérvények Bekés vármegye alispánjához 1907. évi december hó 15-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárás a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. sz. alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy *hivatalsszolgái állás* a nagybereznai m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Ruhailletmény 60 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Ruthén nyelv ismerete. Kérvények az ungvári m. kir. pénzügyigazgatóságához 1907. évi december hó 10-ig.

Egy *szolgái állás* a budapesti tudományegyetem természettani intézeténél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Ruhailletmény 100 kor. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás, fűtésben jártasság. Ideiglenes alkalmazás. Kérvények a budapesti tudományegyetem rectorához, 1907 decz. 6-ig.